

RAN-2409001103070001

MRS (SD) (Sem. - III) Examination November - 2025

Bharatiya Gyan Parampara Pravishti (Paper - MRS SD 9.4)

Time: 1 Hour]
[Total Marks: 25
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above S>etails on your answer book.
- (2) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
- (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો (કોઈપણ 6) (06)

1. અંગ્રેજો દ્વારા કઈ નીતિ અપનાવવામાં આવી જેના કારણે ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા નબળી પડી?
 - (A) આત્મનિર્ભર નીતિ
 - (B) ઔદ્યોગિક ક્રાંતિ
 - (C) નિશ્ચિત શિક્ષણ નીતિ
 - (D) અંગ્રેજી શિક્ષણ નીતિ
2. ભારતીય પરંપરામાં જ્ઞાન વિતરણ અને સંચાલન કઈ પદ્ધતિથી થતું?
 - (A) ગુરુકુલ પદ્ધતિ
 - (B) કોલેજ સિસ્ટમ
 - (C) ઓનલાઈન શિક્ષણ
 - (D) યુનિવર્સિટી સિસ્ટમ
3. ભારતીય વાંગ્મયનું મૂળ આધાર શું છે?
 - (A) અર્થશાસ્ત્ર
 - (B) વેદ
 - (C) પુરાણ
 - (D) ઉપનિષદ
4. 'ચરક સંહિતા' એ પ્રાચીન ભારતીય વિજ્ઞાનમાં કયા વિષય સાથે સંબંધિત છે?
 - (A) કૃષિ
 - (B) વાસ્તુશાસ્ત્ર
 - (C) ખગોળવિજ્ઞાન
 - (D) આયુર્વેદ
5. પ્રાચીન ભારતમાં ખગોળવિજ્ઞાન માટે કયા ગ્રંથ પ્રખ્યાત છે?
 - (A) અષ્ટાધ્યાયી
 - (B) આર્યભટ્ટીય
 - (C) ગીતા
 - (D) મનુસ્મૃતિ
6. ભારતીય પરંપરામાં કલા કયા ક્ષેત્રો સાથે સંકળાયેલી છે?
 - (A) નૃત્ય, સંગીત, સ્થાપત્ય
 - (B) ખેતી
 - (C) વેપાર
 - (D) રાજનીતિ
7. ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા લુપ્ત થવાના મુખ્ય કારણોમાં કયું છે?
 - (A) આર્થિક વિકાસ
 - (B) વિદેશી આક્રમણો
 - (C) સામાજિક વ્યવસ્થા
 - (D) કૃષિ વિકાસ

પ્ર. 2. ટૂંકમાં જવાબ લખો (કોઈપણ બે) (04)

1. વિદેશી આક્રમણથી ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાને થયેલા નુકસાન વિશે માહિતી આપો.
2. લોકજીવનમાં ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાની ભૂમિકા વિશે ટૂંકમાં પરિચય આપો.
3. અંગ્રેજો દ્વારા ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાના બિન-ઔદ્યોગિકીકરણો વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.

- પ્ર. ૩. ભારતીય જ્ઞાન પરંપરામાં કળા અને સામાજિક વ્યવસ્થાઓ વિશે વિગતવાર સમજૂતી આપો. (09)
અથવા
- પ્ર. ૩. પ્રાચીન ભારતમાં વિજ્ઞાન અને પ્રૌદ્યોગિકીનું યોગદાન-કૃષિવિજ્ઞાન, ધાતુશાસ્ત્ર, ખગોળવિજ્ઞાન વિશે વિગતવાર માહિતી આપો. (09)
- પ્ર. ૪. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે) (06)
1. આચાર્ય કૌટિલ્યનું અર્થશાસ્ત્ર
 2. ભારતીય વાંગ્મયની વિભાવના
 3. નૃત્ય અને સંગીત કલા
-